

IZVJEŠĆE O RADU
2025. godina

Pazin, veljača 2026.

UVOD

Lokalna akcijska grupa „Središnja Istra“ (u daljnjem tekstu „LAG“) osnovana je 2012. godine s ciljem promicanja ruralnog razvoja putem lokalnih inicijativa i partnerstava na LAG području. Sukladno Statutu LAG-a, osnovna djelatnost LAG-a jest izrada i provedba Lokalne razvojne strategije primjenom načela LEADER kroz CLLD smjernice za održivi razvoj u ruralnim područjima te putem raspisivanja LAG natječaja za krajnje korisnike. LAG ujedno priprema i provodi projekte od lokalne važnosti unutar tematskih područja održivog razvoja, razvoja poljoprivrednog sektora, prijenosa znanja i edukacije lokalnog stanovništva, ruralnog turizma te zaštite i promocije prirodne i kulturne baštine, a sukladno dostupnim izvorima financiranja.

Temeljem članka 18. Zakona o udrugama („Narodne nove br. 74/2014., 70/2017., 98/2019., 151/2022.) i članka 27. Statuta LAG-a, Skupština LAG-a donosi Izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu.

LAG je svoje djelovanje u 2025. godini usmjerio na aktivnosti sukladno sljedećim kategorijama:

- 1. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2014-2020** - *Program ruralnog razvoja RH 2014-2020, Podmjera 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“*
 - 1.1. Praćenje i kontrola prethodno odobrenih projekata u sklopu LAG natječaja
- 2. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2023-2027** - *Strateški plana Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023-2027, Intervencija 77.06. „Potpora LEADER (CLLD) pristupu“*
 - 2.1. Raspisivanje LAG natječaja
 - 2.2. Priprema za provedbu projekata suradnje LAG-ova
- 3. PROVEDBA PROJEKTA COMMHERITOUR** - *Comunity based models for the sustainable valorisation of cultural heirtage crafts to enhance economic and toursim performance of remote areas of the Danube Region – Program transnacionalne suradnje Dunavske regije 2021.-2027.*
- 4. OSTALE AKTIVNOSTI**

1. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2014-2020

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., Podmjera 19.2. „„Provedba operacija unutar CLLD strategije“

1.1. Praćenje i kontrola prethodno odobrenih projekata u sklopu LAG natječaja

Nastavno na raspisane LAG natječaje temeljem Lokalne razvojne strategije 2014-2020 (u daljnjem tekstu „LRS 2014-2020“), u 2025. godini LAG „Središnja Istra“ (u daljnjem tekstu „LAG“) bavio se praćenjem provedbe i kontrolom odobrenih projekata u sklopu prethodnih LAG natječaja.

- Tijekom 2025. godine, djelatnici LAG-a provodili su kontrolu na terenu kako bi se ustanovilo jesu li korisnici projekte proveli na odgovarajući način, sukladno ugovorima i pripadajućim pravilnicima. Kontrola je izvršena za sveukupno 36 prethodno odobrenih projekata temeljem 2 mjere iz LRS, a kako slijedi:

- Za mjeru 1.1.1. *„Restrukturiranje, modernizacija i povećanje vrijednosti poljoprivrednih gospodarstava“* – 4 projekta
- Za mjeru 1.1.3. *„Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“* – 32 projekta

Završetkom provedbe svih navedenih projekata, uz pozitivne rezultate kontrole, uspješno je dovršena cjelokupna provedba LRS 2014-2020.

2. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA 2023-2027

Intervencija 77.06. »Potpora LEADER (CLLD) pristupu« iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.

2.1. Raspisivanje LAG natječaja

U siječnju 2025. godine LAG je raspisao 1. LAG natječaj temeljem Lokalne razvojne strategije 2023-2027 (u daljnjem tekstu „LRS 2023-2027“) za intervenciju „1.1. „Potpora ulaganju u razvoj male ruralne javne infrastrukture“ s ciljem razvoja male društvene i komunalne infrastrukture te usluga uz održivo korištenje i očuvanje prirodnih resursa te tradicijske i kulturne baštine, uz razvoj ljudskih potencijala zajednice i primjenu inovativnih i pametnih rješenja na LAG području, što je bio predmet ovog natječaja.

- S ciljem pravovremene pripreme za prijavu na natječaj, u siječnju je održana informativna radionica za potencijalne korisnike na kojoj su predstavljeni detalji o natječaju. Djelatnici LAG-a su ujedno konzultacije prema interesu odrađivali u uredu LAG-a.

- U razdoblju od ožujka do svibnja 2025. LAG je vršio zaprimanje, prijavu i obradu pristiglih zahtjeva za potporu, a u svibnju su donesene odluke o odabiru za sveukupno 14 projekata. Odobrene su potpore sveukupne vrijednosti 636.536 eura sa intenzitetom potpore od 80%. Projekti koji će biti provedeni usmjereni su na uređenje i opremanje dječjih igrališta, društvenih domova, sportskih građevina, pješačkih staza, komunalnih objekata i ostale aktivnosti unaprjeđenja male komunalne infrastrukture na području LAG-a.

U lipnju 2025. LAG je raspisao 2. LAG natječaj temeljem LRS 2023-2027 za intervenciju .1.1. „Potpora povećanju konkurentnosti poljoprivrednika na području LAG-a „Središnja Istra“ s ciljem poticanja poljoprivrednih gospodarstava na unapređenje poljoprivredne produktivnosti kroz investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju i/ili preradu i/ili prodaju i/ili promociju i marketing vlastitih poljoprivrednih proizvoda, što je bio predmet ovog natječaja.

- S ciljem pravovremene pripreme za prijavu na natječaj, u lipnju 2025. održana je informativna radionica za potencijalne korisnike na kojoj su predstavljeni detalji o natječaju. Djelatnici LAG-a su ujedno konzultacije prema interesu odrađivali u uredu LAG-a.

- Nakon isteka krajnjeg roka zaprimanja zahtjeva za potporu, LAG je pristupio obradi pristiglih zahtjeva za potporu. Na natječaj je pristiglo sveukupno 77 zahtjeva za potporu, odnosno 56 iz grupe A (korisnici čija je ekonomska veličina poljoprivrednog gospodarstva (SO) u rasponu od 3.000 EUR do 15.000 EUR) te 21 iz grupe B (korisnici čija je ekonomska veličina poljoprivrednog gospodarstva (SO) u rasponu od 15.000 EUR do 150.000 EUR).

- Očekuje se kako će odluke o odabiru projekata biti donesene tijekom prvog tromjesečja sljedeće godine.

- Kako bi se osiguralo pravodobno postupanje sukladno pravilnicima i preporukama nadležnih tijela te osobito u svrhu pripreme za raspisivanje i provedbu natječaja temeljem 2023-2027“, LAG je redovito i aktivno sudjelovao na koordinacijskim sastancima i radionicama s Ministarstvom poljoprivrede, Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i ostalim LAG-ovima s područja RH, a kako slijedi:

- svibanj 2025., Petrčani – radionica za LAG-ove „Provedba LRS LAG-ova 2023.-2027. (postupak odabira projekata i postupak dodjele sredstava)“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Nacionalne mreže ZPP-a, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te uz domaćinstvo LAG-a „Mareta“ i „Bura“
- rujan 2025., Tuheljske toplice - radionica za LAG-ove - „LAG natječaji – iskustva u provedbi/Projekti suradnje LAG-ova“ u organizaciji LEADER mreže Hrvatske
- prosinac 2025., Zagreb – radionica za LAG-ove „Promocija i edukacija korisnika za korištenje novog sustava evaluacije dodane vrijednosti LEADER-CLLD“ u organizaciji Tematske radne grupe LEADER/CLLD

- S ciljem refundacije utrošenih sredstava za tekuće troškove i animaciju, LAG je redovito pripremao i podnosio izvješća o radu prema nadležnim institucijama.

2.1. Priprema za provedbu projekata suradnje LAG-ova

S ciljem pripreme za provedbu projekata suradnje LAG-ova, LAG je aktivno radio na pripremi prijave za provedbu druge faze projekta „The Malvasia Myth“ u suradnji s međunarodnim partnerima iz Grčke i Italije te vanjskim stručnjacima na projektu.

Na regionalnoj razini, LAG je redovito održavao koordinacijske sastanke s ostalim LAG-ovima s područja Istarske županije kako bi zajednički kreirali projekt s ciljem očuvanja, valorizacije i promocije istarske gastronomske baštine, odnosno tradicionalnih istarskih slastica.

2. PROVEDBA PROJEKTA COMMHERITOUR

Community based models for the sustainable valorisation of cultural heritage crafts to enhance economic and tourism performance of remote areas of the Danube Region

U 2025. godini LAG je nastavio provedbu projekta COMMHERITOUR u okviru programa Interreg Dunavska regija 2021-2027 kao jedan od 12 uključenih partnera. Projekt, usmjeren na održivu upotrebu kulturne baštine u svrhu gospodarskog razvoja obuhvaćenih područja u 2025. godini, dosegao je svoj najveći intenzitet, a ključne aktivnosti provedene su kako slijedi:

- Treći službeni susret partnera na projektu odvio se u svibnju 2025. u Budimpešti s Metropolitan sveučilištem kao domaćinom radnog sastanka. Osim standardnih projektnih tema nužnih za osiguravanje kvalitetne provedbe projekta, susret je obuhvatio i intenzivnu edukaciju u području razvoja brenda i marketinškog pozicioniranja tradicionalnih zanata i nematerijalne baštine.

- U 2025. godini krenula je provedba tzv. pilot akcije na projektu usmjerena na očuvanje, valorizaciju i promicanje umijeća pripreme tradicionalne slastice Pazinski cukerančić kroz testiranje novih vrsta prezentacije usmjerenih na posjetitelje. Konkretni rezultati pilot akcije su sljedeći:

- Informativni kutak sa interaktivnim ekranom o Pazinskom cukerančiću koji je u srpnju 2025. postavljen u prostore pazinskog kaštela, a koji sadrži informacije i zanimljivosti o Pazinskom cukerančiću, recept koji je moguće preuzeti na mobilne telefone, fotografije, video koji prikazuje postupak pripreme i sadrži svjedočanstva i sjećanja žena s područja o Pazinskom cukerančiću te video igricu pripreme Pazinskog cukerančića. Ekran će biti trajno prisutan u prostorima pazinskog kaštela na korištenje posjetiteljima.
- Predstava pod nazivom „Zabranjeni cukerančić“, koja na duhovit i zanimljiv način prikazuje važnost i simboliku cukerančića u istarskim svadbenim običajima. U rujnu je u Pazinu održana prva izvedba predstave koja je polučila vrlo pozitivne reakcije od strane posjetitelja. Predstavu je izveo Istra Inspirit, a uključila je i demonstraciju izrade i degustaciju Pazinskog cukerančića.

- U sklopu tzv. *peer review* posjete, u rujnu 2025. LAG je na svom području ugostio partnere iz Javne ustanove za kulturu iz Kamnika, Slovenije te stručne partnere na projektu iz Metropolitan sveučilišta iz Budimpešte. Tijekom boravka partneri su upoznati s posebnostima područja, s naglaskom na tradicijske zanate koji se nalaze u fokusu ovog projekta. Partnerima su ujedno predstavljene rezultati pilot akcije projekta.

- U studenom 2025. održan je projektni događaj u Kamniku, Sloveniji u sklopu kojeg su revidirani rezultati rada u drugoj godini provedbe projekta, te su partneri održali pripremu za predstojeće aktivnosti u narednom – posljednjem razdoblju kada se očekuje finalizacija svih započetih aktivnosti te zaključivanje projekta.

-U studenom 2025., u Kamniku, Sloveniji održan drugi dio je tzv. „peer-review“ susret partnera na projektu - LAG-a „Središnja Istra“ i Zavoda za javnu kulturo Kamnik pri čemu je LAG-u predstavljeno područje djelovanja slovenskog partnera te su prezentirane projektne aktivnosti i rezultati rada na zajedničkom projektu, uz razmjenu iskustava i dobrih praksi.

- S krajem 2025. godine, finalizirana je izrada lokalnog akcijskog plana na temu valorizacije kulturne baštine i tradicijskih zanata područja središnje Istre. Akcijski je plan izrađen s ciljem pružanja prijedloga kratkoročnih i dugoročnih mjera za sustavno očuvanje, valorizaciju i aktivnu promociju kulturne baštine

i tradicijskih zanata kroz održive modele upravljanja, edukacije i uključivanja zajednice. Nacrt akcijskog plana predstavljen je zainteresiranim predstavnicima relevantnih organizacija s područja u sklopu radnog sastanka održanog u studenom.

- Tijekom cijele godine, kontinuirano su održavane on-line konzultacije i radni sastanci s partnerima i vanjskim stručnjacima na projektu.

4. OSTALE AKTIVNOSTI

- LAG je u 2025. godini prema potrebi održavao sjednice Upravnog odbora i Skupštine kako bi članove pravovremeno obavijestio o svim aktivnostima te donosio odluke nužne za svakodnevno funkcioniranje LAG-a, a kako slijedi:

- 1/2025 (elektronička) sjednica Upravnog odbora – 8.1.2025.
- 2/2025 (elektronička) sjednica Upravnog odbora – 29.1.2025.
- 3/2025 sjednica Upravnog odbora – 16.5.2025.
- 4/2025 sjednica Upravnog odbora – 10.12.2025.
- XXXVII. (elektronička) sjednica Skupštine – 24.2.2025.
- XXXVIII. (elektronička) sjednica Skupštine – 15.12.2025.

- Tijekom 2025. godine LAG je nastavio razradu, pripremu i prijavu europskih projekata na dostupne izvore financiranja. Prijavljena su sveukupno 3 projekta kako slijedi:

- „WELLBEING COMMUNITY“ je prekogranični projekt prijavljen na Interreg Slovenija-Hrvatska s LAG-om kao jednim od 6 organizacija partnera iz Slovenije i Hrvatske, a koji je usmjeren na povećanje pristupa zdravom načinu života za ciljne skupine (vrtići, osnovne škole, javne ustanove, nevladine organizacije, poduzeća, stručna javnost, šira javnost) s obje strane granice uključenih partnera. LAG će svoje aktivnosti u sklopu ovog projekta usmjeriti na uspostavu mreže raznolike međugeneracijske suradnje kroz različite društvene aktivnosti te ulaganjem u malu društvenu infrastrukturu.
- HERitage je prekogranični projekt također prijavljen na Interreg Slovenija-Hrvatska s LAG-om kao jednim od 6 organizacija partnera iz Slovenije i Hrvatske, a koji je usmjeren na povećanje vidljivosti i dodatnu valorizaciju ženske baštine u kulturno-turističkom sektoru projektnog područja, te razvoj kulturne ponude proizvoda edukacijom partnera i ciljnih skupina temeljem rodno osjetljive interpretacije baštine.
- „InnerTour“ je prekogranični projekt prijavljen na Interreg Italija-Hrvatska s LAG-om kao jednim od sveukupno 8 organizacija partnera iz Italije i Hrvatske, a koji je usmjeren na kreiranje i testiranje nove transformativne turističke rute usmjerene na jačanje zdravih životnih navika i unutarnjeg razvoja u ruralnim područjima Italije i Hrvatske. Kao osnovni rezultat projekta očekuje se razvoj rute koja povezuje lokalnu kulturu hrane, programe za unapređenje kvalitete života te aktivnosti u prirodnom okruženju.

- LAG se u veljači već tradicionalno uključio u manifestaciju Dani meda putem zajedničke organizacije okruglog stola pod nazivom „Zaštita oznake izvornosti -Istarski med“. Cilj okruglog stola bilo je informiranje i podizanje svijesti o ovoj značajnoj oznaci te osiguravanju vidljivosti proizvoda provjerenog podrijetla na tržištu.

- U lipnju 2025. LAG je sudjelovao na konferenciji održanoj u Moravskim toplicama u Sloveniji koja je okupila stručnjake iz područja turizma, pristupačnosti i inovacija kako bi se istražilo na koji način inkluzivni turizam može potaknuti značajan razvoj i ulaganja u različitim sredinama. LAG je predstavio svoje aktivnosti u razvoju inkluzivnog turizma kao pokretača ruralnih zajednica, osobito u kontekstu provedbe aktivnosti vezanih uz Pazinski cukeračič.

- LAG se uključio u program Etnografskog muzeja Istre pod nazivom „Četvrtkom u muzeju“, pri čemu je treći četvrtak u studenom 2025. bio posvećen predstavljanju Pazinskog cukeračiča. Za zainteresirane posjetitelje, održana je prezentacija izrade cukeračiča te je predstavljen interaktivni ekran na temu Pazinskog cukeračiča izrađen u sklopu projekta COMMHERITOUR.

- U suradnji s LAG-ovim Istarske županije u studenom je organiziran studijski posjet području LAG Carso u talijanskoj regiji Friuli–Venezia Giulia namijenjena predstavnicima poljoprivrednih gospodarstava – stočara s područja Istarske županije. Aktivnost je provedena u sklopu projekta „Prijenos dobre proizvođačke prakse stočarskih proizvoda“, sufinanciranog od strane Istarske županije – Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo u organizaciji LAG-a “Istočna Istra” i u suradnji s LAG-ovima “Sjeverna Istra” i “Južna Istra”, a posjeta je obuhvatila upoznavanje s aktivnostima gospodarstva koji su izdvojeni kao primjeri dobre prakse.

Predsjednik LAG-a „Središnja Istra“

Elio Štifanić